

NÉPAKARAT

SZOCIALISTA MUNKÁSLAP

No. 71 szám. Vol. VI. évfolyam.

New York, 1908 szeptember 4.

Egyes szám ára 2 cent. Helyben 1 cent.

Minden eddigi társadalom története
osztályharcok története.
Világ proletárjai egyesüljétek!

Az iparilag fejlettebb ország a re-
vésőbbé felettnek saját jövője képt
nantatja". (Marx.)

Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás
Szövetség 1908 szeptember 5., 6. és 7-én

rendkívüli kongresszust

tart a következő napirenddel:

I. A rendkívüli kongresszus egybehívásának megokolása.

II. A központi vezetőség jelentése.

III. Szövetségi ügyek.

IV. Indítványok és interpellációk.

A kongresszus megtartásának színhelye:

46 Sommerset St., NEW BRUNSWICK, N. J.

A kongresszus tárgyalásait szombaton este pontban 8 órakor kezdi meg.

Kérjük az osztályokat, hogy küldőiteiket haladéktalanul válasszák meg és azokat azonnal jelentsék be a központi titkárságnál.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a szervezők SAJÁT KEBELÜKBŐL válasszák meg küldőiteiket még akkor is, ha ez nagyobb áldozatot róna némi szervezetre.

Eltvársi üdvözléssel

a Központi Vezetőség.

A MUNKÁSOSZTÁLY TÉVEDÉSEI

(Folytatás.)

Sokan vannak, kik a kapitalista rendszer átalakítását a szállítás eszközeinek államosításától várják. Valamikor a demokraták elnökei voltak. Bryannek programjában is helyet foglalt az államosítás, mint ahogy megtaláljuk a Socialist Party elvinyilatkozatában is. A S. P. még tovább megy: követeli azon iparágak államosítását, melyek kellekén központosítva vannak. Ugyancsak e kategóriába tartoznak azon követelések, melyek városi tulajdonná öhajják tenni a városi közlekedési eszközöket. Igaz, hogy a Socialist Party nagy része nem hivat az államosításnak, azonban az elvinyilatkozat olyan, mint a biblia: mindenki megtalálja benne azt, amit akar. A forradalmárok a forradalmi törekvéseket, a reformerek a reformokat szurikák bele. Egyes helyeken azután még csak nem is említik az államosítást, míg más helyeken kizárólag az állami és városi köztulajdon az alapja a harcnak.

Mig a trustkérdésben csak elméletileg tudunk következtetni az államosításnak s az ugynevezett „municipal ownership”-nek gyakorlati eredményeiből is ítélhetünk. Két kérdés merül fel: Segít-e az államosítás a munkásosztály helyzetét? Hozzájárul-e az államosítás a kapitalista rendszer megdöntéséhez? Az a munkás, ki idejét és energiáját nem akarja hiába vesztegetni, csakis akkor foglalkozhat az államosítás mellett állást, ha a két kérdésre vagy legalább a kettő közül egyre igennel felelhetünk.

Tegyük fel, hogy New York városában a szállítási eszközök városi tulajdonba mennek át s a közlekedés olcsóbbá vagy ingyenesé válik. Mi hasznunk lenne ebből? Mennyiben könnyítene ez a munkásosztály helyzetét? Kísértsük meg egy példával megvilágítani a kérdést. Felépítenek egy hatalmas felhőkarcolót s kiadják irodahelyiségek gyanánt. Az alkalmazottak, kik e helyiségben dolgoznak, ingyen használhatják a lifteket s munkájuk gyümölcséből még sem kapnak vissza többet, mint más munkások s bérükből sem takaríthatnak meg többet, mert csak látszólagos előnyt nyújt nekik az ingyenes használat. A helyiség tulajdonosa beleszámitja az épület költségeibe az elevatorok költségét is s eszerint szabja meg a helyiségek árát, a bérlő kapitalisták pedig, amennyivel többet fizetnek így a helyiségeért, annyival többet préselnek ki a munkásokból. Ezeknek az alkalmazottaknak munkájából kerül ki nemcsak a kapitalisták haszna, hanem az üzemfenntartás minden költsége is. Mennyivel jobb a munkások helyzete ott, ahol a villamosok városi tulajdonban, vagy ahol a vasutak állami tulajdonban vannak? Egyáltalában semmi, mert a munkásosztályt mint az előző cikkünkben kimutattuk, a munka színhelyén s munka idején rabolják ki az értéktől megtartása által. Hogy az az érték-többlet kevesebb-e vagy több, független a látszólag olcsóbb vagy látszólag ingyenes szállítástól. Nemcsak elméleti fejtegetés, hanem gyakorlati példák igazolják, hogy az államosítás vagy a városi köztulajdon nem segít a munkásokon. Kiadásait csak látszólag csökkenti, a kizsákmányolók kisebb vagy nagyobb mérvére pedig hatással nincs.

A másik kérdés az, hogy közeledünk-e az államosítással a termelés eszközeinek a társadalmisításához? Az állam nem egyéb a kapitalista rendszer politikai reflexénél, a kormány nem más, mint a kapitalista osztály akaratának végrehajtója. Ha át is veszi például a vasutvo-

nalakat, a bérszolgálat alól nem szabadul meg a munkásság. Ilyen esetben maga az állam válik kapitalista kizsákmányolóvá s a munkásokból kiperéselt hasznot — mint a kapitalista osztály végrehajtó bizottsága, — felhasználja az állami háztartásban, melynek költségeit, mint az adóreform kérdésénél láttuk, a kapitalista osztály fedezi. A tulajdonképpeni változás csak az, hogy sokkal hatalmasabb, sokkal veszedelmesebb kizsákmányolóval, az állammal állunk szemben.

Emnek megdöntése már nem reform, hanem forradalom az egész kapitalista rendszer ellen, melyet az államosítás sem közelebb nem hoz, sem könnyebbé nem tesz.

A tévedések között melyek alkalmasak voltak a munkásmozgalom félrevezetésére, fontos szerepet játszott egy időben a kolonizáció. Érdekes, hogy a Socialist Party elnöke, Eugene V. Debs is hive volt egy időben a kolonizálásnak, azonban kiábrándult belőle, mielőtt még annak az agitációnak, melyet a kolonizáció érdekében indított, lett volna valami eredménye. Azonban még ma is igen sok munkásban erős a hajlandóság erre az utópisztikus törekvése. Belátják, hogy a kapitalista rendszert meg kell dönteni s úgy akarnak célt érni, hogy kívül helyezkedjen a társadalom s előről akarják kezdeni azt a munkát, melyeket a munkásosztály évszázadokon keresztül folytatott. A termelés eszközeit a kapitalisták kezében akarják hagyni s a kapitalista termelési rendszer mellett akarnak felépíteni egy új rendszert, mely követeléseiknek megtestesítése lenne. Eltekintve attól, hogy ezek a gyakorlatok minden esetben kudarcra végződtek, káros eredményük akkor vált volna valóban érezhetővé, ha hosszabb ideig virágoztak volna. Minél messzebb halad egy munkáscsoport a téves uton, melyen a végső cél elérése lehetetlen, annál nagyobb a vesztesége a mozgalomnak. A gyarmatosító törekvéseknek legnagyobb hibája az volt, hogy abbahagyták a küzdelmet, melyben a kizsákmányolókat kizsákmányolták.

A termelés eszközei a kapitalisták kezében vannak, melyek nélkül a munkásosztály meg nem élhet s célját meg nem valósíthatja. Amíg a föld s a munka szerszámai magántulajdonban vannak, tulajdonosok föltételén urak. Nemcsak jogunk van a termelés eszközeihez, hanem föltétlenül szükségünk van rájuk, hogy az osztályuralmat megszüntethessük. Ezek nélkül nem tudjuk előállítani szükségleteinket s ezeket kapitalista kézen hagyni nem egyéb, mint lemondás létünk feltételéről. A gyarmatosítás ezért hordja magában a bukás csiráit s minél gyakoribb az ilyen törekvés s minél tovább vergődik, a munkásság annál később tér vissza arra az utra, mely felszabadulásához vezet. Nehéz az illúziók ködében tévelygőket egyenes utra vezetni, de hasznos és szükséges.

A gyarmatosítással rokon a fogyasztási szövetkezet is. Különösen Európában virágoznak a termelési és fogyasztási szövetkezetek. Ezek nem egyéb, mint versenytársai a kapitalistáknak. Mig a gyarmatosítók a kapitalizmuson kívül, addig a fogyasztási szövetkezetek a kapitalizmuson belül igyekeznek elhódítani a talajt a kapitalistáktól. Bár tagjai lehetnek túlnyomórésztben szocialisták, mint fogyasztási szövetkezetnek nem lehet célja az, „hogy a termelés eszközeit foglalja a kapitalistáktól,” hanem inkább az, hogy részükre használhatatlanná tegye. Ugy számítanak, hogy kiterjedt fogyasztási és termelési szövetkezetekkel egyrészt a munkásosztálynak munkát lehet adni s így nem lesznek kényszerítve, hogy munkaerejüket a kapitalistáknak adják el, másrészt pedig a fogyasztókat elhalásszák a kapitalisták elől s így a kapitalisták semmi hasznát nem fogják venni a termelés eszközeinek s önkényt átengedik.

Mig ez be nem következik, addig pedig javítanak tagjaik helyzetén. A dologba a kapitalisták-nak is van beleszólásuk. Mihelyt a kapitalisták veszélyesnek látják a fogyasztási szövetkezeteket, megbuktatják, mert van rá módjuk. Ha kell olcsóbban adnak minden árut, fogyasztóikat mégis megtartják. Legfeljebb kevesebb lesz a hasznuk, de az egészért egy részt készek feláldozni. Hogy mennyire gyöngye fegyver a fogyasztási szövetkezet a kapitalizmus ellen, igazolja az tény, hogy a legfejlettebb ipari államban, az Egyesült Államokban egyáltalán nem tud gyökeret verni. Azokban az országokban pedig, hol a kapitalizmus gyermekkorában megalkantak s fejlődtek, fejlődésük nem tartott lépést a kapitalizmus fejlődésével.

A fogyasztási szövetkezetek is csak arra való, hogy letérítsék a munkásosztályt az osztályharc utjáról s ebből a szempontból bíráljuk őket, még ha tagjaik szocialisták vezetése alatt állnak is.

Tisztában kell lennünk azzal, hogy e társadalom, valamint a lényegét kitévő bajok s visszaélések első sorban a termelésből származnak. Ez a társadalom tehát, összes bajával, visszaéléseivel, nyomorával, csakis a termelési mód megváltoztatásával szűnhet meg. A proletárrabszolgaságot a termelés módja szabja meg, a bér munka termelési módszere ellen kell tehát minden munkásmozgalomnak minden erejét, minden erélyét összpontosítania. Minden egyéb törekvést szolgáló szövetkezés haszontalan, sőt káros a munkásosztályra.

Mig a fogyasztási szövetkezetek ugyszólván semmi talajra nem találtak az Egyesült Államokban, addig a „charity” intézmények, a betegsegélyzők és életbiztosítók rendkívül kifejlődtek. Az Egyesült Államokban a betegsegélyzők vannak el legtöbb munkást az osztályharcotól. A munkások százait nevelik abban a hitben, hogy a kapitalista rendszer keretén belül a betegsegélyzők s életbiztosítók megóvják a munkást a nyomorúságtól. S akiben nem tudják megérteni ezt a meggyőződést, aki a betegsegélyzőben nem látja a munkásosztály bizonytalan helyzetének megoldását, aki csak a segélyért s nem az intézményért tagja a betegsegélyzőnek, még azt is képesek elvonni az osztályharc talajáról, idejét s erejét áldatlan, meddő munkára pazaroltatja. Alkárhányan vallják: „a betegsegélyző szükséges rossz. Szükségessé teszi a kapitalizmus.” S ahelyett, hogy a kapitalizmus ellen folyó küzdelemben vennének részt, melynek győzelme szükségeltene teszi a rosszat, a „szükséges rossz” nagyraemelésére fordítják.

A hatalmas életbiztosító pedig nem egyéb, mint kapitalista intézmények, melyek a munkást úgy zsákmányolják ki, mintha jót tenne vele. Minél több ily betegsegélyző, életbiztosító virágzik, a kapitalista rendszer annál szilárdabban áll a lábán. Hogy a kapitalisták ezzel tisztában vannak, világosan mutatja egy tény. Üldözik a munkásoknak osztályharc alapján álló politikai és gazdasági szervezeteit, de nem üldözik a betegsegélyzőket, életbiztosítókat, hanem inkább gyarmatosítják, fejlesztik. A gyári betegsegélyzők egész sora bizonyossága ennek, melyeknek a gyárban dolgozó munkás tagja kénytelen lenni, ha csak munkáját nem akarja veszíteni. Régi közmondás: Óvakodj a görögötől, ha ajándékot akar adni! Jó, ha óvakodunk azoktól az intézményektől, melyeket a kapitalisták jónak találtak részünkre.

LASSALLE FERDINAND.

Augusztus 31-én ünnepelte meg a világ öntudatos proletársága a 19-ik század legnagyobb gondolkodójának, legbuzgóbb agitátorának, a szocializmus legbátrabb bajnokának, Lassalle Ferdinandnak emlékét.

Negyvennégy esztendeje, hogy sirba tették porhüvelyét annak a férfinak, aki teljes életében az elnyomott, a megrabolt munkásosztály felszabadításán dolgozott.

Bár nem volt proletár, összes tudását, értelmének minden erejét, lánglelkének összes megnyilatkozásait a proletárság ügyének szentelte.

Közvetlen és változatos életének minden mozzanatában szakadatlanul, fáradhatatlanul vívta harcat a munkásosztály elnyomói ellen.

Munkálkodásáért több ízben börtönt szenvedett, igazmondásáért nagyon sok üldözésben volt része, de nem tudták soha megfélemlíteni.

Egyik perének tárgyalásán — melyet lázításért indítottak ellene — bátran, büszkén vágta oda bírának:

„Meg vagyok győződve arról, hogy a forradalom be fog következni vagy a törvényes korlátok között, a béke összes áldásaival vagy pedig be fog következni egy bizonyos időben az orosz összes vonaglóival, vadul repülő fűrtökkel, ércsaruvál talpán. Jönni fog, egyik vagy másik módon és ha én, elzárkózva a világ zaja elől, behatolok a történelem mélyébe, akkor már hallom lépteinek dübörgését. Arra töreksem, hogy tudomány és nép távol maradjanak egymástól. Én pedig azt mondom, hogy a tudomány és a nép a jövő. Ha a kettő egymás megelé, vaskarjait közt összeropantják a kultúra összes akadályait. Ezen ölelést előidézni célja és feladata életemnek.”

Ezt a feladatát Lassalle hiven teljesítette. Bizonyosság erre az, hogy őt világrésznek öntudatos, küzdő munkássága meghajtja lobogóját emléke előtt azon fogadalommal, hogy az ő szellemében, az ő tanításai alapján, az ő izzó lelkesedésével, az ő rendíthetetlen bátorságával, az általa hirdettet eszmék győzelmébe vetett erős hittel küzd tovább, míg megtestesül az ige, míg megvalósul a világot megváltó eszme: a Szocializmus.

Egyről másról.

A „BÜN TERHE”. — KAPITALISTA LOGIKA. — KIFACSART CITROMOK. — AZ „ÉRTELMEK POLGAROK”.

Prédikált a tisztelendő ur. Gyönyörű szavakban, a szentírás igéivel szöszölt a hívők szívéhez és érzelméhez. Meghatottan, áhitattal hallgatták a hívek az ur szolgájának szavait, melyekkel szemükre vetette bűneiket, palástolt, be nem vallott számos vétkeiket s miután leirta a menyország minden üdvét, mely a tiszta lelkekre vár. lefestette a pokolnak is minden kínját, borzalmát, melyben a bűnösök s a kárhözatra megérett lelkek elveszik bűneik jutalmát, ahol az ördögök fogják a szerencsétleneket tűző pörköléssel, olajba főzessel, fenyársalással s más efajta jámbor uton-módon szelidebb és jobb erkölcsökre tanítani.

Persze, nagy volt a hatás. A hívek, kiknek idegei még bizserogtak a menyország örömeinek festésétől, kisebb-nagyobb vétkekben ludasoknak érezvén magukat, most ludbőrös hátal, lehajtott fővel gubbasztottak, egyik-másik már kezeszet is vetett.

Szóval, elérkezett a pszichologiai pillanat. Most vagy soha — gondolta a tiszteletes ur s karjait kitarván, ledörgött a jámbor gyülekezetre:

„Orgyilkosok, csavargók, gonosztevők, tolvajok és zsványok! Szerencsétlen parázna halandók! Jertek ide s rakjátok lábaimhoz bűneitek terhét!”

Amire aztán felemelkedett a hívők sorából egy bánatos arcú, de csinos termetű fehérszemű egy csecsemővel s a pap elé járulván, szólt:

„Leteszem lábaidhoz az én bűnömnek s a te bűnődnek terhét.”

A kicsikét letéve a pap lábához, otthagytott templomot, gyülekezetet és papot, ki úgy állt ott kitárt karokkal, mintha ő volna a Krisztus, kit a világ bűneiért megfeszítettek.

A hívek pedig ordítottak, mint a sakalok. A pap ekkor szépen, lassan egybefonva karjait, melyen meghajolva szólt, mondván:

„Atyám fiai az Urban! Eljőve hozzám a sátán ez asszony képében; megkértett és én — eelemem. Most azonban ismét felemelkedem.” S ezzel felemelkedvén, a kicsikét elvitette a lenchézba, a hívőket pedig feloldozá számos bűneik alól.

Egyébként John Hutchisonnak hívják a lelkiatyát, ki csak a lelkeknek akar apja lenni, saját gyermekét pedig a lenchézba viteti.

Furcsa a kapitalisták logikája.

Megszólat a napokban Sherman is, a republikánus alelnökjelölt s így tette függővé a békét a hadseregétől:

„Ma tökéletesen béke viszonyban vagyunk az egész világgal. Bárcsak soha véget ne érne ez a viszony. Azonban a legvérmesebbek sem várhatnak ilyesmit. Azt hisszük, hogy a béke-ellenes legjobb biztosítéka a háborúra való legteljesebb készenlét. Megismételtem egyik lárskunak, Harrison elnöknek szavait, melyek 1892-ben a san franciscoi kereskedelmi kamarában hangzottak el: — A béke utját követjük. Nem vagyunk harcias nemzet. Minden intézményünk, egész történetünk a béke utjain halad. Csak az elviselhetetlen elnyomatás, csak intézményeinknek s zászlónknak veszedelme tud teljesen felrúzni bennünket. Oly képességgel a háborúra; szárazon és vízen, melyet fölül nem mul egy nemzet sem, békével vagyunk telve. A békes hangulatot előmozdítjuk azért, hogy néhány nagy ágyut állítsunk fel a Golden Gate körül egyszerűen csak üdvözlés céljából — mindazáltal az ágyuk legyenek a legmodernebb szerkezetűek.”

Ugyancsak így gondolkodnak, így beszélnek s hasonlóképpen cselekednek a többi hatalmak is. Valamennyi a legbékésebb viszonyban van az egész világgal, valamennyi átálja a harcot — de azért valamennyi kardot köszörül, ágyut öntet.

Józan emberek logikája szerint a béke biztosítása a harc okainak megszüntetésében rejlik. A kapitalista logika szerint a gyilkosságot úgy akadályozzuk meg legjobban, ha minél több gyilkoló eszközzel látjuk el az embereket.

Megemlékeztünk a multkor az indianai bányatulajdonosok határozatáról, mely szerint megszakítják az összeköttetést a munkáshadnagykodlak.

Most meg a pittsburgi kerület bányatulajdonosai mondták ki egyhangulag, hogy ezután nem segítik a munkásvezéreket a uniók fenntartásában. Ugyanis a munkásvezérek azt a kö-

vetelést terjesztették a bányatulajdonosok elé, hogy a bányatulajdonosok többet vonjanak le a munkások béréből havonként, a uniók járuléka gyanánt, mely többet a uniók további szervezésére fog fordítani.

A bányatulajdonosok eddig hajlandók voltak támogatni a munkásvezéreket a uniók szervezésében, mert a uniók voltak legjobb eszközök az osztályharcban a munkások ellen. A korrup unióktól részben megundorodott, részben remény vesztett bányászok nem találták többé veszedelmek ellenfelnek, tehát a munkásvezéreket a kifacsart citrom szerepére juttatták. Természetes, hogy a uniók-vezérek, kik a munkások bizalmát már rég elvesztették s uralfimukat idáig csakis a kapitalisták segítségével voltak képesek fenntartani, most látják, hogy a talajt végképp elveszik s sztrájkba akarják vinni a szénbányászokat, hogy a „check-off” szisztemát fenntarthatassák. Azonban a kapitalisták sokkal inkább urai ma a helyzetnek, semmint a sztrájkot tartanának. Tudjuk, hogy az A. F. of L. sztrájkját a lehető legkönnyebb munka lesz megtörni. Eddig minden hónapban 50 centet vontak le minden szénbányásztól a unió havijárléka gyanánt, a unióvezérek most 65 centre akarják emelni a havijárlékot s ha csak el nem ejtik követelésüket, a bányatulajdonosok még az 50 centet sem fogják részükre levonni s maguk volnának kénytelenek a havijárlékokat bekollektálni. Mivel a szénbányászok nagy része csak kényszerből tagja a unióknak, a kényszerítő ok megszüntével a unió-vezérek kevés munkástól tudnák bekollektálni a havijárlékot.

A kifacsart citromok szerepére jutott munkásvezérek most aztán tűnődnek, vajjon egy sztrájkkal végképp megerősíték-e pozíciójukat, vagy mindent elveszítessenek-e?

A springfieldi zavargásokat a polgári lapok legnagyobb sajnálatára sem lehet a szocialistáknak és anarchistáknak rovására írni. Az „értelmes” és a „józan” polgárok követték el ott azokat a kegyetlenségeket, melyekhez hasonló az újabb időben csak az oroszországi fekete bandák produkáltak a zsidókkal szemben. Hogy a „józan” polgárok miképp váltak fenevadakká, a vizsgálat által időrendben egybeállított adatok mutatják:

Csütörtök este: Egy néger megtámadja Mrs. Earl Hallamot.

Péntek délután: A támadót a rendőrök elfogják s a springfieldi börtönbe zárják. A polgárok összegyűlnek, hogy megostromolják a börtönt s a néget megfinscseljék egy másikkal együtt, ki gyilkosság vádjá miatt ült. A rendőrök a foglyokat megszóktetik egy automobil, melyet Harry J. Loper kölcsönzött.

Péntek este: A polgárok megtudják, hogy a foglyokat a bloomingtoni börtönbe vitték. Loper vendéglőjét összetörik, automobilját az utcának elégetik. A város keleti részét — a néger negyedet — felgyújtják s a tüzoltókat akadályozzák a tüzoltásban.

Szombat: A zavargásban három embert megölnek, egy néget felakasztanak. Száznál többen sebesülnek meg puskalövésektől. A négerek, férfiak, nők, gyermekek menekülnek a városból. Milicia érkezik, de nem tudják megakadályozni a gyújtogatást. Kilenc osztály gyilkosság, egy osztály lovasság s két osztály tüzésérgek. Kihirdetik az ostromállapotot.

A zavargók betörnek a zálogházakba s fegyverkereskedésekbe s lefoglalják a fegyvereket. Harmencöt házat felgyújtanak. A szalonokat becsukják. Reece polgármester megkergetik. Újabb csapatok érkeznek s a nép közé lönek.

A zavargás lecsillapodik; Mrs. Earl Hallam öngyilkosságát követ el.

A chicagói tragédiában egy népgyűlésen a kapitalista bérencek bombát vetettek s a törvényesek több munkásvezért felakasztottak. Ugyan hányat akasztatnak majd fel a gyújtogató és gyilkos „józan” polgárok közül? Egész bizonyos, hogy egyet sem. Mert most nem bér-munkásokról van szó, hanem egy hivatalnok város nyárspolgáiról.

Kik a lapot nem kapják rendszeresen, levelezőlapon tudassák velünk a következő angol szöveggel:

Editor, Népakarat, 516 E. 6th St., New York. I am a subscriber of your paper, but I don't get regulary. Please send it to this address:

Név ..... Szám és utca ..... Város .....

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Buffaloi nők. Névtelen leveleket nem vesztünk figyelembe.

Több esetben figyelmeztettük már az osztályokat és egyes elvtársakat, hogy a legnagyobb óvatossággal legyenek ismeretlenekkel szemben.

Eltvársainkat ismétellen figyelmeztetjük, hogy legyenek óvatosak és ne üljenek föl az ELVTÁRS névnek.

NÉPGYÜLÉS BURNSIDE-ON.

Szépén látogatott népgyűlést tartottunk augusztus hó 30-án Burnside-on, a következő napirenddel: A munkásosztály helyzete és a válság. Szervezkedés és sajtó.

A gyűlésen Róza János elvtársunk elnököl, a jegyzőkönyvet Répássy I. elvtárs vezette.

A napirendet Fenyvesi József és Stefanik István ismertették, akik után Nagy Lajos elvtárs mondták beszédét, amelyben serény munkára buzdította a szervezet tagjait.

Répási I., jegyző.

Értesítjük New York és környéke magyar munkásságát, hogy kiadóhivatalunk megbizta Herczeg Lajos munkástársunkat a Népakarat képviselővel.

A "Népakarat" könyvkereskedése a következő műveket tartja raktáron:

- a) Tudományos művek és agitációs iratok. Babel: A nő és a szocializmus, kötet 1.00. Bolgar Elek: Célok és Eszközök, füzetként 0.10. Bachner: Erő és anyag, füze 0.35. Bachner: Erő és anyag, kötet 0.50. Bachner: Isten-fogalom, kötet 0.40. Darwin: A fajok eredete, füze 0.55. Darwin: A fajok eredete, kötet 0.70. Darwin: Az ember származása, füze 0.75. Darwin: Az ember származása, kötet 0.90. De Leon: A szakszervezetek égető kérdése, f. 0.05. De Leon: Mit jelent a sztrájk? füze 0.05. Doktor: Hogyan lett az ember? 0.10. Dedel: Mózes-e vagy Darwin? füze 0.25. Ugyanaz, kötet 0.40. Faber: Keresztény szocializmus, füze 0.35. Faber: Keresztény szocializmus, kötet 0.55. Garami: Hazafiság és nemzetköziség, füze 0.03. Jaures és Lafargue vitája: A társadalom fejlődésének törvényei, füze 0.15. Jászai Oszkár: Beszélgetések a szocializmusról. 1. kötet: Mi a szociológia 0.20. Kautski: Marx gazdasági tanai, füze 0.75. Kautski: Marx gazdasági tanai, kötet 0.90. Kunfi Zsigmond: Népköztársaság bűnei 0.20. Lafargue: A tőke vallása, füze 0.10. Lafargue: A tulajdon fejlődése 0.15. Dr. Menger: Néppolitika 0.20. Madzsar: Az ember származása 0.20. Nieuwenkinds: A zsarnokság pyramisa 0.05. Renan: Az apostolok, füze 0.20. Renan: Az apostolok, kötet 0.35. Spencer Herbert: Hogyan lett a vallás? 0.10. Szende Pál: A magyar adórendszer igazságtalanságai 0.20. Vancák: Gyakorlati szónoklatok, füze 0.35. Vancák: Gyakorlati szónoklatok, kötet 0.55. Voltaire: Bou'ainvilliers gróf ebéje 0.10. b) Szépirodalmi művek. Csizmadia Sándor: Proletárok verseskönyve 0.15. Csizmadia: Hajnalban, füze 0.75. Csizmadia Sándor: Hajnalban, kötet 0.90. Csizmadia: Munkásemberek, füze 0.55. Csizmadia Sándor: Munkásemberek, kötet 0.70. Csizmadia: Fogházi levelek, füze 0.35. Csizmadia Sándor: Fogházi levelek, kötet 0.55. Gyugovszky Emil: Az utca, kötet 0.55. Naszdóli Zsigmond: Dósa nepe, kötet 0.55. Petőfi költeményei, kötet 0.60. Velszi Bárd: Boru. Költemények, kötet 0.55. Zola: Az igazság I. II. kötet, kötet 1.00. c) Egyebek. A csuhások, füze 0.02. A "Magyar Könyvtár" kiadványai, füzetként 0.15. Az I. W. W. zömánczott jelvénye 0.35. I. W. W. magyar alapszabály, füze 0.05. Jönnek a szocialisták, 100 darab 0.50. Népakarat, 1907. évfolyam, kötet 2.50. Népakarat-Naptár 1908. évre, szállítással 0.30. Marx Károly mellkép 0.30. S. L. P. pártjelvény 0.05. S. L. P. pártjelvény, 25 drb. vételnél 0.04. Monologok: (árul darabonként 1 cent.) Kaszinóbal Pécsfalván. A vis-à-vis. Eva busulásra adja magát. Színház után. A jóslat. Egyetlen szó miatt. A nagyon csinos lány. Menyasszony. A rosszul nevelt lány. Desperet ur. A kis kíváncsi. A primadonna előszobájában. A közelgő nyár. A pesti kislány falun. Az első szerelmes levél. A függöny. A kékharsnyás. Clári contra Clári. Csipke róza. A statisztika ádozata. Nehéz feladat. A furdóvenlég. Hamvazó szerda. A kómius Filipó. Bakfis álmok.

"A FRANCIA FORRADALOM", füzetként. 5c. Elvtársaink és lapunk olvasóinak figyelmébe felhívjuk arra, hogy az itt jelzett könyveken kívül bármely könyvet a legjutányosabb árban beszerzünk és a legtrövidebb idő belül szállítjuk. Tíz dollár (10) feletti rendeléseknél 10 százalék árengedmény.

NYUGTÁZÁSOK.

Augusztus hó 23-29-ig befolyt előfizetések: Új előfizetők: \$2.00. S. Halász, Angola. J. Ernő, San Francisco. \$1.20. M. Smilovits, S. Klein, Hungary. \$1.00. J. Pacsay, St. Louis. M. Weisz, Berkeley. S. Nyirő, Allegheny. F. Deák, Turtle-Creek. M. Tokaj, Chicago. F. Fürstinger, Garfield. St. Báthory, Dayton. J. Simon, Buffalo. 50c. J. Szóják, Wlasits, City. A. Kónya, St. Louis.

Folytatólagos előfizetők: \$2.00. J. Huy, Cincinnati. \$1.00. L. Lefkovits, City. L. Paulik, Orange. J. Hovantci, J. Juhász, J. Hunyady, Cincinnati. W. Baján, San Francisco. J. Dragiti, Grescent-Belmont. St. Takács, Dillonvale. M. Weisz, E. Pittsburg. Endler and Co., L. Simon, P. Tóth, Passaic. 50c. J. Kundl, J. Link, J. Reisch, St. Louis. O. Ciprian, Cincinnati. F. Mayer, F. Fuchs, Allegheny. S. Weisz, H. Gross, F. Glück, E. Pittsburg.

Felülfizetés: 2. oszt. \$4.00. M. Borsodi, F. Szekeres, City. \$1.00. 8. oszt. 65 cent. 1. osztály vintaestélyéről 51 cent. S. Halász, Angola. 20 cent. Pártadó: 2. oszt. \$1.25. 31. oszt. \$1.25. Kivetés: 11. oszt.

EGYLETI HIREK.

A Pittsburg és Környéki Szocialista Munkás Szervezet a Munkás Betegsegélyző Szövetség 15-ik osztályával együtt, folyó év, szeptember hó 11-én, pénteken este, az East Pittsburgi TURNER HALL összes termeiben, táncval és műkedvelői előadással egybekötött LASSALLE ünnepélyt rendez, melyre a környékbeli magyarságot tisztelettel meghívja a rendezőség. Szinre kerül Gabányi Árpád 3 felvonásos vigjátéka: AZ APÓSOK.

A Philadelphiai Szoc. Munk. Szerv. szeptember 12-én, szombat este 8 órakor, saját helyiségében, 800 Parrish St., dal-, szavalat- és táncmulatsággal egybekötött LASSALLE-ÜNNEPELYT rendez, melyre Philadelphia és környéke magyarságát tisztelettel meghívja a rendezőség. Tekintettel arra, hogy az ünnepély tiszta jövedelme a Népakarat javára lesz fordítva, elvárjuk, hogy minden magyar munkás ott legyen.

HIRDETÉSEK.

(E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a szerkesztőség és a kiadóhivatal.)

NE SZENVEDJENEK KÖSZVÉNYBEN. Dr. RICHTER-féle Anchor Pain Expeller. Dörzsöljék a fájdalmas, megdagadt helyeket. Minden gyógyszerárban 25 és 50 cent. F. AD. RICHTER & CO. 215 PEARL STREET NEW YORK.

Empire Opera House ÜTTEREM, KAVÉHAZ ÉS BOROZO 52-54 Second St., Passaic, N. J. Három nagy terem színelőadások, bálók, lakodalmak és gyűlésekre. Valódi magyar konyha. Hamisítatlan óhazai borok pohár és gallon számára. Illatos szivarok. Tiszta szobák és üzletes étkek a nap bármely órájában. Nyitva éjjel és nappal. Vidékiek mindennemű utbaigazítást kaphatnak. Tisztelettel Molitorisz József

DEUTSCH BROS BANKÁROKHOZ 319 E. HOUSTON ST. NEW YORK. Hajo vagy vasúti jegyet vásárolni az összes vonalakra... DEUTSCH BROS BANKÁROKHOZ 319 E. HOUSTON ST. NEW YORK.

A Clevelandi (XI. oszt.) Szoc. Munk. Szerv. szeptember hó 7-én (Labor Day) szindarabai egybekötve táncmulatságot rendez, mely alkalommal szinre kerül a legjobb műkedvelők közreműködésével a TOLONC, népszimfő 3 felvonásban. A magyarság tömeges megjelenségét kéri a rendezőség.

A Chicagói Magyar Szocialista Munkás Szervezet 1908 szeptember 27-én, a TEUTONIEN TURNER GROVE-ban (Ashland Ave. és 53-ik St. sarkán) nagy SZÜRETI MULATSÁGOT rendez. Belépti-díj 25 cent. Kezdeté délután 2 órakor. Vacsora este 6 órakor. Magyar cigány zene.

A San Francisco-i Szocialista Munkás Szervezet 1908 évi szeptember 27-én, a GREEN WALLEY PPAK-ban tánc, tekeverseny és polgári házassággal egybekötött SZÜRETI MULATSÁGOT rendez. Belépti-díj 25 cent.

A Clevelandi Szocialista Munkáspárt f. évi szeptember hó 6-án a Kummers-Garten-ban, Division Ave. és W. 73. utca sarkán NAGY PIKNIKET rendez. A piknik tiszta jövedelme a választási költségekre fordítatik. BELÉPTI DIJ NINCS! A magyar elvtársak szíves támogatását kéri a bizottság.

A Milwaukee-i Szoc. Munk. Szerv. felszólítja Löwy Ármint, Horváth Lajos, Engel Lajos, Klein Mórtiz és Polcsik Mihály elvtársakat, hogy azon könyvtári könyveket, amelyek május óta náluk ki vannak, a szervezet könyvtárába visszaszolgáltassák.

A St. Louis North Side-i Szoc. Munk. Szerv. f. évi szeptember hó 5-én tartja meg Lassalle-Ünnepélyét, amelynek tiszta jövedelmét a Népakarat javára fordítja. Az ünnepély a szervezet magánhelyiségében (2412 N. 14th St.) fog megtartani, melyen ünnepi beszéd s szavalatok is tartatnak. Minden öntudatos magyar munkás megjelenését kéri a rendező-bizottság.

ELŐLEGES JELENTÉS. A Milwaukee-i Szocialista Munkás Önképző és Dalkör 1908 szeptember 27-én, vasárnap délután három órakor nagy szüreti mulatságot rendez a „Freigeiminde Hall”-ban, (4-ik utca 262.), amelyre az elvtársakat és munkástársakat tisztelettel meghívja a Rendezőség. Belépti-díj 15 cent.

Vegyes rovat.

Két szobára való butor olcsón eladó. Pavlik G., 512 E. 5th St. 3rd. floor. Található este 6-9-ig.

Jos. Pokorny 227 Ave. A, New York. KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET mindennemű hazai hangszerekről, kórik és iskolákról, olvasókönyvekről, pipákról, ékszer és az összes népszimulvekről. Kuldjön 2 centes bélyeg.

TAUB VILMOS magyar óras és ékszerész. Mindennemű hazai órák és aranyeműk javítását jóállás mellett elvállalja. Készletben tart hazai és amerikai órákat, ékszerket és egyleti jelvényeket. A New Yorki szocialisták kedvelt embere. Vidéki megrendeléseket, javításokat pontosan teljesíti. Szolid árak. 31 Ave. B, Near 3rd St. NEW YORK. Mindennemű LATSZEREK raktáron. Nagy képes árjegyzék úgy vidékre, mint helyben ingyen megküldetik.

A Francia Forradalom 40 füzetből álló tudományos regény. Ára füzetként 6c., postán szállítva 8 cent. Megrendelhető a "Népakarat" könyvkereskedésében 516 E. 6th St. New York.

Beldegreen budapesti fényképész 32 Avenue C 3-iku.sarok, New York. lésés és jól kidolgozott képek 2 dolláról feljebb. A munkáért járólak. Nyitva vasár- és ünnepp napon is.

FINTA MIHÁLY, BORBÉLY ÉS PODRÁSZ 516 E. 6th Street, New York. Tartós és puha bőrből készült szép Divatos Cipők olcsó árban kaphatók a "UNION SHOE CO."-nál Ave B. cor. 4th st. NEW YORK.

BATHÓ ISTVÁN ELSŐRENDŰ BORBÉLY- ÉS PODRÁSZTEREM 544 E. 6th Street, New York.

H I HETETLENŰ LESZÁLLÍTOTT ÁRAKON ADUNK EL... férfi- és gyermek-ruhát, cipőt, kalapot, féfi divatárakat, bőrdöndöket. Pénzt takarít meg, ha nálunk vásárol. Broadway Bargain Store 1500 S. BROADWAY, Cor. Barry St. ST. LOUIS, Mo.

Péter Lajos "Rákóczi Hall"-hoz címzett Vendéglő, Kávéház és Étterme. — 4-ik utca 197, New York — AJÁNlja KITÜNŐ M A G Y A R KONYHÁJÁT. Kitchinó Italok. Alkalmos helyiség mulatságok, lakadalom vagy hasonló ünnepélyre. A New Yorki Magyarajku Szocialisták kedvelt gyűlékezési helye. Különböző munkás-lapok az elvtársak rendelkezésére állanak.

Katolin János FÉNYKÉPÉSZ 3616 N. Broadway, St. Louis. Képek felvétele BÁRMILY időben reggel 8 órától este 8-ig rendeléseknél KÉSŐBB is. Nagyobbítások, gombképek és képrámák kaphatók. Kis jegyek 25 drb 25. Kérem a magyarok pártfogását. Eladok hajó-jegyeket minden vonalra jutányos árban. JOS. BERLOCK FÉRFI SZABÓ 1118 Thirteenth Ave. East Oaklnd, Ca

Ugyes magyar szülésznő Jergler Paula Budapestben az egyetemen vizsgázott és a budapesti klinikán főbaba volt, sok évi gyakorlat után tanácsot és segélyt nyújt mindenben, 546 Washington Boulevard, Pauline St sarkán, Chicago, Ill. Telefon Sealey 3188. Telephone 4537 J. Newark, N.J. TULY az egyedüli magyar FÉNYKÉPÉSZ NEWARKON, N. J. 4 West Street. Legfinomabb kivitteli fényképek tucatja \$2-től feljebb. Nyitva vasár- és ünnepp napokon is.

PLAVECZKY A. magyar vendéglős 20 West St. Newark, N. J. A M. B. Sz. VII. osztályának gyűlési helyisége. A magyar munkásság kedvenc találkozó helye. Vidéki munkástársak kellő utbaigazítást nyernek. Magyar konyha. Szobák minden időben.

Bevándorlók figyelmébe ajánlja csinosan berendezett tiszta s jutányos áru SZOBAIT ROSTASSY REZSŐ 513 E 6th St. a "Népakarat" szerkesztőségével szemben. NEW YORK. Az elvtársaknak Magyarországból érkező leveleire díjmentesen adok felvilágosítást és kívánatra a hajónál megvárom őket. ÉTTERMEM ÉS KAVÉHAZAM a magyar nyelvű öntudatos munkások kedvelt találkozó helye. Izletes friss étkek. — Hazai billiard asztalok. Bel és külföldi pártlapok. Feltétlen megbízhatóság.

HAJÓJEGYET VÁSÁROLNI-PÉNZT KÜLDENI LEGTÖBB ÉRTÉKRE ÉS LEGTÁNYÁRA. KISS EMIL NEW YORK, 104 SECOND AVE. HAJÓJEGY ÉS VÁSÁRLÁS. ARANYÉRTÉKÉRT.

Dr. S. Goldman egyedüli HAZAI MAGYAR ORVOS volt csász. és kir. katoniorvos. 406 Grand St., Pittsburg, Pa. Közel a Courthoz Telephone P. & a. Main 883. Gyógyít mindenféle gyógyítható betegségeket. Titkos női és férfi betegségeket gyorsan és biztonságosan a legújabb titkokkal kezel. Nem csinál hümböget, nem küld orvosokat utána, mert mellette anélkül, hogy azt kérné tőle. Nem hirtét díj-áraképeket és hamis bizonyítványokat. Minden betegségeben bizalommal forduljanak dr. S. Goldman-hoz. Iródíj: Naponta reggel 9-től este 6-ig. Vasárnap reggel 9-től 12-ig.

Bevándorlók figyelmébe ajánlom LIBERTY Szálloda 49 MERCER ST., Newark, N. J.

ÁRPÁD Szálloda 431 E. 6th St., New York, City. magyar bor és sör csomok, kávéház és étterme. Pool és billiard. - Tiszta szobák. - Hazai Népszava. Bel- és külföldi lapok. A munkások találkozó helye. A. ORAWETZ

PILÁT F. MAGYAR SZÜLÉSZNŐ Budapestben az egyetemen vizsgázott, sok évi gyakorlat után tanácsot és segélyt nyújt mindenben. 1443 Ave. A, New York. Bet. 76th & 77th Sts.

DR. S. S. KOHN MAGYAR ORVOS Lakása 13th Street. Rendelő irodja 208 Souldard St. St. Louis, Mo. Mindennemű betegséggel forduljanak bizalommal hozzám. Gyógyszereket magam készítek.

RIZSÁK JÁNOS közjegyző, pénzzállító és váltó-intézet Főútle 127 Second St., Passaic, N. J. Saját ház. PENZT a legolcsóbban és lehető leggyorsabban küld az O-haszba. Pénz befizetést bármely hazai bankba kamatossá végezt elhelyezik és a betéti könyvet rövid időn belül kibiztom. Nemkülönböztet az O-haszban, árvasságnál, takarékpénztárnál, vagy magánoknál elhelyezett összegre, budapesti iródai utján díjtalanul kibiztom, csupán a szállásdíj megfizetésére. HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-haszból kibiztom vagy oda szállítok. OKIRATOK szakszerűen, a törvénytnek megfelelően állítanak ki és konzultálással hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teleknyvi, nemkülönböztet hazai sommas perekben és bármely más ügyvidéki dolgokban díjt. Minden ügyben, úgy mint eddig, ezental is a legnagyobb pontosságot ígér. UTBAIGAZÍTÁSSAL, tanácsal és felvilágosítással IN-IGYEN készséggel és szivesen szolglok. Magyarországi irodák: Budapest, IV. Sütő-utca 6. sz. Fiók-irodák: So. Bethlehem Pa., saját ház, Alpha, N. J., Wharton, N. J., — Franklin Furnace, N. J.

Dr. BIEBER E. LAJOS magyar fogorvos 383 E. 8th Street Ave. C és D között New York. Telephone 1027 Orchard.

Legkedveltebb és legnépszerűbb ROTH SAMUEL gyógyszerésztára a Megváltóhoz 125 Ave. A cor. 8th St., New York. Liliom Crème, liliom szappan és por, szepők, máj-olajok, minélőhelyek, pattanások, ráncok eltávolítására. Liliom Crème az arcot finomítani, ifjítani, tisztítani és általában a szép arcnak szépségét föntartani. Crème 40c. szappan 35c. por 65c. összesen \$1.35. Ha verszegény ha szédül a feje, ha gyöngye, ha nincs étvágya, ha ideges, akkor csak a Roth-féle China vas-sóport használja, melynek ára 75c. 3 üveg 2 dollár. Magyarországból most érkeztek a következők: Acacia Diana, Mars és Erzsébet Crémek és szappanok. Nagy Euny di Dr. Gross, Dr. Shluzsky krémcsók és szappanok, Juno paszta, Spielk szappan, Diana és Hlaba por, Kaladont, Egri víz, Indiaszusz, Eliss fluid, Fortifol sebtanús Pascher és Kárpáti-pülők és számtalan más szerek. Tessék árjegyzékért írni. Megrend-éseknél tessék a pénzt előre beküldeni.

Bevándorlók figyelmébe ajánlja csinosan berendezett tiszta s jutányos áru SZOBAIT ROSTASSY REZSŐ 513 E 6th St. a "Népakarat" szerkesztőségével szemben. NEW YORK. Az elvtársaknak Magyarországból érkező leveleire díjmentesen adok felvilágosítást és kívánatra a hajónál megvárom őket. ÉTTERMEM ÉS KAVÉHAZAM a magyar nyelvű öntudatos munkások kedvelt találkozó helye. Izletes friss étkek. — Hazai billiard asztalok. Bel és külföldi pártlapok. Feltétlen megbízhatóság.